

ART, DOS PUNTS

BARCELONA VIU
L'ART CONTEMPORANI.

*DEL 18 DE JULIOL
AL 29 DE DESEMBRE*

Barcelona
CaixaForum

Obra Social "la Caixa"

ART, DOS PUNTS. BARCELONA VIU L'ART CONTEMPORANI. A CAIXAFORUM

ART, DOS PUNTS celebra la unió de les col·leccions del MACBA i de "la Caixa" i alhora la centralitat de l'art contemporani a Barcelona. Per primera vegada a la ciutat, un relat conjunt i poc convencional estimula un diàleg agosarat amb l'art que transmet significats i emocions en diferents nivells i que convida l'espectador a acceptar la responsabilitat última d'una resposta.

L'exposició enllaça els espais del MACBA i els de CaixaForum. Si al Museu d'Art Contemporani de Barcelona s'exploren els diferents episodis de modernitat de la ciutat des de la creació contemporània, a les sales de CaixaForum ressonen les inquietuds de la generació de la postmodernitat. En un nou context global el subjecte experimenta la fragilitat i el desencís per la pèrdua de les utopies alliberadores, com transmeten les pràctiques artístiques dels anys vuitanta i noranta.

MAC
BA

COL·LECCIONS
D'ART CONTEMPORANI
FUNDACIÓ MACBA
FUNDACIÓ "LA CAIXA"

Les dues darreres dècades del segle XX van ser l'escenari de grans canvis en la política internacional i d'esdeveniments catastròfics que van produir l'efecte apocalíptic propi del temps finisecular. Els vuitanta van patir l'amenaça del forat d'ozó, l'accident de Txernòbil, la sida, els excessos de la política neoliberal de Margaret Thatcher i Ronald Reagan i l'agreujament de les hostilitats de la guerra freda fins a la caiguda del mur de Berlín el 1989; als noranta es van afegir la guerra del Golf i la desintegració de la Unió Soviètica. I tanmateix, en aquells anys es va produir la liberalització dels mercats i els grans avenços en noves tecnologies i internet, que van fer possible accelerar el procés de la globalització.

En l'art es va iniciar també una progressiva internacionalització. Si als anys vuitanta l'escenari encara reflectia l'ordre geopolític de la postguerra, centrat a l'Amèrica del Nord i a Europa Occidental, els noranta van començar a veure la descentralització dels països d'Occident. A Espanya, l'anomenada *transició democràtica* va fer canviar radicalment la composició i l'aparença de l'entorn artístic: l'art contemporani va quedar integrat en les noves institucions democràtiques i es va iniciar la institucionalització d'un art que volia ser inclòs en el mapa dels corrents més innovadors. Va ser en aquesta època que la Fundació "la Caixa" va iniciar un potent programa d'exposicions d'art contemporani internacional i va adquirir les primeres obres de la seva col·lecció.

Cindy Sherman. *Sense títol núm. 85*, 1981 Col·lecció "la Caixa". Art Contemporani. © Cindy Sherman

Mike Kelley. *La trajectòria de la llum a la caverna de Plató* (*La caverna de Plató, La capella de Rothko, El perfil de Lincoln*), 1996. Col·lecció "la Caixa". Art Contemporani © Mike Kelley

L'art reflecteix les contradiccions d'aquests anys, en què conflueixen l'abatiment i l'entusiasme. Una nova sensibilitat, fruit de l'escepticisme davant dels principis universals i emancipadors, buida de sentit l'espera permanent d'un futur millor i la creença en una identitat única. La sensació de pèrdua de referències dóna lloc a una concepció plural de l'individu i a narratives centrades en subjectivitats i vivències personals. La generació de l'anomenada *postmodernitat* pren consciència de la necessitat de fer aflorar tant les múltiples veus de la societat com les afliccions de l'individu desposseït de la seva centralitat. Així, l'experiència del cos es converteix en un refugi davant d'una societat fonamentada en l'exclusió i la diferència, i la paròdia esdevé un dispositiu eficaç per furgar en les fissures del pensament i en la condició del subjecte, que ara s'analitza i es redefineix des de punts de vista diversos.

En aquesta exposició es dibuixa la transició entre les utopies emancipadores dels epílegs de la modernitat i les formes estètiques del desencís i la vulnerabilitat pròpies de finals dels anys vuitanta i de la dècada dels noranta. Les instal·lacions de Joseph Beuys i Jannis Kounellis enllacen l'esperit existencialista del període de postguerra amb l'ansietat d'un art visceral que qüestiona el vell discurs estètic occidental, burgès i masculí. D'altra banda, la dicotomia entre cos i ment enfronta el simbolisme messiànic de Beuys amb l'antiidealisme de Mike Kelley, que reivindica la percepció del món a través del cos com a agent de coneixement i que interroga els mites de la nostra cultura i els discursos dominants per trobar aquells que són prosaics, residuals i irregulars.

John Bock. *A sota de la mandíbula, el buit*, 2010-2011. Col·lecció "la Caixa". Art Contemporani. Cortesia de Regen Projects, Los Angeles © John Bock Fotografia: David Schultz.

Amb la càrrega existencial de les paraules d'Artaud, Nancy Spero es posa a la pell de les veus marginades per explorar les angoixes que pateixen com a víctimes. En moltes obres d'aquest període es fa palesa la tendència a definir l'existència del subjecte a través del dolor i el trauma —el dolor mental, el provocat per la diferència, pel cos o per les malalties incurables—, com en el cas de Pepe Espaliú i Félix González-Torres.

Martin Kippenberger. *Estima'm i abandona'm i deixa'm estar sol*, 1989. Col·lecció "la Caixa". Art Contemporani. © Martin Kippenberger

Quant a les obres de Miroslaw Balka, Janine Antoni, Robert Gober, Sue Williams i Martin Kippenberger, remetent a qüestions d'identitat, de diferència i de vulnerabilitat. A les seves paròdies, Bruce Nauman manifesta l'alienació, la violència i la disfunció de l'ésser humà, i Cindy Sherman, Rosmarie Trockel i Martha Rosler, per la seva banda, exploren els significats de les imatges que produeix la societat i les aproximacions crítiques a la pràctica de l'art. Una bona part de les obres exposades exalta el caràcter extraordinari d'allò quotidià i revela la realitat inquietant de les experiències més comunes: els artistes han trobat la manera d'expressar-ho amb un equilibri sorprenent entre allò banal i allò poètic. Robert Gober, per exemple, ho aconsegueix impregnant les seves simulacions d'objectes trivials d'una càrrega psicològica, i Guillén-Balmes atenent les necessitats íntimes d'altres. En aquests termes, l'art es fa més emotiu, per bé que no deixa de ser crític i a voltes irreverent.

Ferran García Sevilla.
Muca 4, 1985
Col·lecció "la Caixa". Art Contemporani © Ferran García Sevilla, VEGAP, Barcelona, 2013.

Activitats comunes

Al voltant de l'exposició ART, DOS PUNTS es desplega un seguit d'activitats adreçades a tots els públics. Algunes tenen lloc a les dues seus, d'altres només al MACBA i d'altres només a CaixaForum. Programa complet, a artdospunts.com

VISITES A LES EXPOSICIONS

Visites comentades per al públic general:

—A CaixaForum: 3 €.

50% descompte per als clients de "la Caixa". Reserva de places, al tel. 93 476 86 30

—Al MACBA: visites guiades diàries incloses en el preu de l'entrada. A les 18 h i els caps de setmana i festius, també a les 12 h i a les 13 h.

Visites concertades per a grups:

—A CaixaForum: grups d'un màxim de 25 persones. Inscripció prèvia, al tel. 93 476 86 30. Els grups amb guia propi també han de reservar dia i hora. Preu per grup: 60 €

—Al MACBA: preus especials a partir de 15 persones. Reserves, al tel. 93 412 14 13 o a educacio@macba.cat

 Visites concertades i adaptades per a persones amb dificultats visuals*:

—A CaixaForum: inscripció prèvia, al tel. 93 476 86 30

—Al MACBA: mateix horari que les visites guiades diàries

 Visites en llengua de signes:

—A CaixaForum: inscripció prèvia, al tel. 93 476 86 35 o al seducatiu.caixaforum@fundacio-lacaixa.es

—Al MACBA: el 3er diumenge de mes, a les 13 h.

*El MACBA té un espai que es percep amb tots els sentits i també ofereix a les persones invidents la possibilitat de tocar algunes obres amb guants.

ACTIVITATS PER A TOTHOM

MACBA ES VIU

Experimenta i gaudeix de més de 50 activitats artístiques com actuacions musicals, dansa, art emergent i altres sorpreses. Viu la cultura i l'art contemporanis com mai no ho hauries pensat. Amb la participació de l'Institut del Teatre, l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), Las Malqueridas i Àngels Margarit, entre molts d'altres.

Horari: a partir del 21 de setembre, dissabtes a les 19 h.

Accés gratuït amb l'entrada del museu. Entrada gratuïta tot l'any amb el PASSI (15 €).

Patrocinat per

ACTIVITATS PER A LA GENT GRAN

Cafè-tertúlia amb les arts

Gaudeix de les exposicions d'una manera diferent. Visita guiada que permet aprofundir en els aspectes que interessin més a cada grup. Després de la visita el grup intercanvia impressions en una tertúlia distesa tot compartint un cafè.

—A CaixaForum: *Com es configura la identitat?* Els dimarts a partir del 17 de setembre, de 16.30 h a 18.30 h. Grups d'un mínim de 10 pers. i un màxim de 25 pers. Inscripció, al tel. 93 476 86 30. Preu per pers.: 4 €. 50% descompte per als clients de "la Caixa"

—Al MACBA: *La batalla de les imatges. Figuració i abstracció.* A partir de setembre, tots els dijous de 17 h a 19 h. Places limitades. Inscripció, al tel. 93 412 14 13 o a educacio@macba.cat. 4 €. 50% descompte per als clients de "la Caixa"

Patrocinat per

ACTIVITATS FAMILIARS

CaixaForum

Visites en família + 7

Aquestes visites us proposen un itinerari per l'exposició, amb activitats i propostes participatives. Inscripcions, al tel. 93 476 86 30. Preu per persona: 2 €

Espai educatiu + 5

Laboratori d'accions: a l'exposi-

ció, hi trobareu un espai dedicat a les famílies on us proposem activitats al voltant de diverses idees extretes de la mostra. Horaris: de dilluns a divendres, de 10 h a 20 h; dissabtes, diumenges i festius, de 10 h a 21 h. Dimecres de juliol i agost, obert fins a les 23 h.

CLIENTS
"LA CAIXA"
DESCOMPTA 50%

MACBA EN FAMÍLIA

MACBA en família: programa adreçat a crear un lloc de trobada i d'intercanvi entre petits i grans, que convida a participar activament en la reflexió i l'experimentació creativa acompanyats per l'artista que dirigeix l'activitat. A partir de 5 anys.

—Taller *Inventa't la teva ciutat* cada dimecres a les 12 h, del 03/07 al 28/08

—Per la Mercè, gran taller participatiu de MACBA en família! 24 de setembre, durant tot el dia. Gratuït

—Taller *Art: connexions insòlites*, del 28/09 al 10/11

—Taller *Paraula, matèria i gest*, del 16/11 al 5/01

—Taller *Partitures artístiques*.

Taller de Nadal. 23, 27, 30 de desembre; 2 i 3 de gener. Matí i tarda. Preu: 3 €. Clients de "la Caixa": 2 €.

Horaris: dissabtes, a les 12 h i a les 17.30 h, diumenges, a les 12 h. No cal reservar prèviament. Places limitades.

CURSOS, SEMINARIS I CONFERÈNCIES D'ART

*Què és el complex de l'art?
L'art dels segles XX i XXI, en
clau postfordista.*

El curs s'estructura a partir de les presentacions de la Col·lecció MACBA i de la Col·lecció de la Fundació "la Caixa". Les condicions de la producció cultural dels segles XX i XXI, sovint marcades per la qüestió urbana i l'emergència d'estils de vida associats a l'art, en defineixen el guió. Entre els convidats hi haurà Joan Ramon Resina, Juan José Lahuerta, Viviana Narotzsky, Diedrich Diederichsen, Ute Meta Bauer i Marion von Osten.

OCT:

9-10: Joan Ramon Resina MACBA
16-17: Juan José Lahuerta CXF
23-24: Viviana Narotzsky MACBA

NOV:

7-8: Diedrich Diederichsen CXF
13-14: Marion von Osten MACBA
20-21: Ute Meta Bauer CXF

TAULA RODONA

Col·leccionar, compartir, exposar

Xerrada amb els membres del comitè d'adquisicions de les dues col·leccions: Chris Dercon, director de la Tate Modern (Londres, Regne Unit); Suzanne Ghez, directora de la Renaissance Society (Universitat de Chicago, Estats Units); Ivo Mesquita, con-

servador en cap de la Pinacoteca de l'Estat de São Paulo (Brasil); Joanna Mytkowska, directora del Warsaw Museum of Modern Art (Varsòvia, Polònia); i Vicente Todolí, director artístic d'Hangar Biccoca (Milà, Itàlia).

A CaixaForum, dilluns 16 de setembre, a les 19 h. Entrada: 4 €

SEMINARI

Tàpies com a símptoma. Una modernitat sense correspondència

El nom d'Antoni Tàpies encarna una modernitat problemàtica. La seva obra recorre tres quarts parts del s. XX demostrant una sintonia amb els moviments culturals que la van envoltar. Seminari internacional amb la participació, entre d'altres, de Dawn Ades, Barry Schwabsky i Xavier Antich.

Divendres 18 i dissabte 19 d'octubre. Gratuït

Organitza: Fundació Antoni Tàpies i Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Amb la col·laboració del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC)

Més informació, a www.artdospunts.com
Inscripcions i preus: per internet i a taquilles de les dues seus.

 CaixaForum.com/agenda

Activitats educatives

A CAIXAFORUM

Visita dinamitzada

La visita es planteja a partir del diàleg entre l'educador i els alumnes. El recorregut es desenvoluparà al voltant d'una idea principal: com es construeix la memòria personal, és a dir, com els mitjans, la política, l'educació i els corrents de pensament d'una època modelen la nostra identitat i quins recursos fan servir els artistes per expressar aquestes inquietuds en la seva obra.

Taller Distància curta

El taller proposa escurçar les distàncies entre nosaltres i l'art de la nostra època. A partir de l'observació, el diàleg i la utilització de materials didàctics, explorarem un petit grup d'obres. Després farem una proposta plàstica on descobrirem com podem fer servir diferents mitjans per donar forma a les idees que hem treballat.

Activitats adreçades a grups escolars a partir de 3r de primària fins a ESO, batxillerat i Cicles Formatius. Inscripció prèvia i preus al Tel. 93 476 86 30 o a www.eduCaixa.com

AL MACBA

Activitats per a escolars i professorat

Ampli ventall de programes adreçats a primària, secundària i batxillerat, formació de professorat, grups d'educació especial i altres col·lectius específics. Inscripcions i preus a www.macba.cat/ca/educacio o al tel. 93 412 14 13

*Tot el programa d'activitats ART, DOS PUNTS pot estar subjecte a canvis d'última hora. www.artdospunts.com

CaixaForum

Av. de Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8
08038 Barcelona
Tel. 93 476 86 00
Fax. 93 476 8635

Horaris

De dilluns a divendres,
De 10 a 20 h
Dissabtes i diumenges,
De 10 a 21 h
Dimecres de juliol i agost
Obert fins a les 23 h.
www.CaixaForum.com/Agenda

MACBA

Plaça dels Àngels, 1
08001 Barcelona

TARIFES D'ENTRADA

Entrada conjunta: 11 €
MACBA: 9 €
(clients "la Caixa": 4,5 €)
CaixaForum: 4 €
(clients "la Caixa": gratuït)

Venda d'entrades a
artdospunts.com, macba.cat
i caixaforum.com/agenda

Amb el PASSI DEL MACBA visita l'exposició ART, DOS PUNTS tantes vegades com vulguis i entra al museu durant un any per 15 €.

Tots els dissabtes gaudeix també amb el PASSI del programa MACBA ES VIU: més de 50 activitats artístiques com actuacions musicals, dansa, *performances* experimentals i sorpreses.

Amics del MACBA

Viu l'art contemporani d'una forma única i exclusiva. Coneix de la mà del MACBA totes les exposicions amb visites privades, així com reconeguts artistes i institucions culturals de la ciutat.
Més informació a www.macba.cat/amics

artdospunts.com

I tu? Com definiries l'art d'avui? Deixa la teva resposta, llegeix què han escrit altres i comparteix-ho a les xarxes des del web de l'exposició.

ART, DOS PUNTS APP

Experimenta la visita al Museu d'una forma nova i diferent. Posem al teu abast nous continguts a partir d'una selecció d'obres de l'exposició ART, DOS PUNTS. En algunes obres seleccionades, tant al MACBA com al CaixaForum, t'oferim la possibilitat d'accedir a àudios, vídeos, imatges, cites i continguts curiosos que et permetran viure l'exposició d'una manera sorprenent.

1—Descarrega l'App, disponible a App Store i Android.

2—Enfoca les obres. El punt blanc de terra t'indica la millor perspectiva d'enfocament.

3—Espera uns segons i descobreix els continguts ocults.

4—Comparteix la teva experiència.

DESCARREGA

MÉS DE 35 ARTISTES I 55 OBRES A CAIXAFORUM

**JANINE ANTONI, MIROSLAW
BALKA, JOSEPH BEUYS,
PEPE ÉSPALIÚ, ROBERT GOBER,
FELIX GONZÁLEZ-TORRES,
GUILLÉN-BALMES, MIKE KELLEY,
JANNIS KOUNELLIS, BRUCE
NAUMAN, CINDY SHERMAN,
NANCY SPERO, I ROSEMARIE
TROCKEL, ENTRE D'ALTRES.**

**MÉS DE 80 ARTISTES
I 350 OBRES AL MACBA
IGNASI ABALLÍ, JOAN BROSSA,
EDUARDO CHILLIDA, JORDI
COLOMER, PEP DURAN, ØYVIND
FAHLSTRÖM, LUCIO FONTANA,
RICHARD HAMILTON, JOAN
HERNÁNDEZ PIJUAN, JENNY
HOLZER, PÄUL KLEE, MUNTADAS,
JUAN MUNOZ, MARTHA ROSLER,
DIETER ROTH I JEFF WALL,
ENTRE D'ALTRES.**

—ART, DOS PUNTS. BARCELONA VIU L'ART CONTEMPORANI. AL MACBA

A la ciutat de Barcelona, i per extensió a la seva àrea cultural, hi han dialogat d'una manera basculant la modernitat transformadora i l'empenta de les avantguardes, rupturistes i radicals. Si bé l'avantguarda va aparèixer tímidament i esporàdicament a les primeres dècades del segle xx, els seus significats han anat entrant i sortint de la consciència pública de la ciutat i de la seva representació.

Lluny del guió cronològic, l'exposició es presenta en nuclis temàtics que interpel·len obres i documents del passat des de la creació contemporània. Les exposicions universals de 1888 i de 1929 suposen el primer moment en què Barcelona és conscient de ser moderna i posa les bases d'un present que, desplegant noves facetes artístiques i propostes estètiques trenca i arriba fins avui.

L'exposició ressegueix aquest trajecte fins a la institucionalització de l'avantguarda artística, ja als anys vuitanta i noranta, i el nou posicionament de Barcelona com a ciutat en la cultura i l'economia globals.

Coberta: Joan Rabassall, *Atomic Kiss*, 1968. Col·lecció MACBA. Fons de l'Ajuntament de Barcelona. © Joan Rabassall, MACBA, Barcelona, 2013. Foto: Tony Coll.

BARCELONA VIU
L'ART CONTEMPORANI.

ART,
DOS,
PUNTS

TAMBÉ AL
MACBA
—FINS AL 6
DE GENER DE 2014

MAC
BA
MUSEU
D'ART CONTEMPORANI
DE BARCELONA